Opłata pocztowa uiszczona gotówką.

Rok XX. Kraków, poniedziałek 27 września 1937 Nr. 265

NOWY DZIENNIK

WYDANIE WIECZORNE

Adres redakcji i administracji: Kraków, ul. Orzeszkowej 7. Telefon Nr. 102-79. Telefon redaktora naczelnego Nr. 136-89. Konto czekowe P.K.O. w Krakowie 400.630. Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 12-ej do 1-ej w południe.

10 GROSZY

Wszelkie komunikaty należy nadsyłać wprost do administracji. Rękopisów redakcja nie zwraca. Za inseraty redakcja nie odpowiada. Ceny ogłoszeń i prenumeraty uwidocznione na ostatniej stronie.

ZNOWU DWIE OFIARY OBŁĘDU ARABSKIEGO

Komisarz okręgowy Galilei i policjant zastrzeleni w chwili wyjścia z kościoła

NAZARET, 27. 9. Pat. Komisarz brytyjski Galilei Andrews, wychodząc z kościoła anglikańskiego, ZABITY ZOSTAŁ WYSTRZAŁEM Z REWOLWERU PRZEZ NIEZNANYCH SPRAWCÓW, KTÓRZY ZABILI RÓWNIEŻ TOWARZYSZĄCEGO KOMISARZOWI POLICJANTA. Policja dokonała licznych aresztowań.

Komisarz Andrews mianowany został w roku ubiegłym, a w czasie pobytu w Palestynie Komisji Królewskiej, PEŁNIŁ FUNKCJE OFICERA ŁĄCZNIKOWEGO POMIĘDZY KOMISJĄ A RZĄDEM PALESTYŃSKIM.

ZABÓJSTWO ANDREWSA WYWOŁAŁO W CAŁEJ PALESTYNIE SILNE WRAŻENIE. Zarówno koła żydowskie, jak i arabskie ubolewają z powodu tego aktu gwałtu przypisując go czynnikom nieodpowiedzialnym. Śledztwo za sprawcami prowadzone jest bardzo energicznie.

Nareszcie potępienie aktów zdziczenia i anarchii

Warszawa, 27. 9. (A) Warszawa znajduje się dzisiaj pod wrażeniem wczorajszych trzech zamachów terrorystycznych. O dwóch zamachach donieśliśmy już obszernie, mianowicie o zamachu na pochód socjalistyczny i na lokal Bundu, trzeci zaś zamach — na szczęście udaremniony — został dokonany na redakcję i drukarnię żydowskiego pisma „Piąta rano“ przy ulicy Twardej. Około godziny 11 wieczorem przechodząca klatką schodową kobieta zauważyła pod drzwiami redakcji podejrzanie wyglądającą paczkę. Zaalarmowano policję, która stwierdziła, że w paczce tej znajdowała się petarda zawierająca 250 gr. materiału wybuchowego.

Cała dzisiejsza prasa polska w ostrych słowach potępia te zamachy, a prasa popołudniowa przedrukowuje oświadczenie „Gazety Polskiej“ (zob. str. 4) przeciwko sprawcom tych zamachów.

Najciekawsze jest stanowisko „Gońca Warszawskiego“, który do niedawna uchodził za organ Oeneru. Pismo to mianowicie opisując najście na lokal Bundu wyraźnie pisze, że zostało ono dokonane przez grupę byłego Oeneru. Jednocześnie pismo to na pierwszej stronie pod tytułem: „Niepoczytalne wybryki prowadzące do anarchii i zdziczenia“ ostro potępia zamachy pisząc: Są to objawy przemocy i anarchii, których nie może tolerować żadne społeczeństwo, tym bardziej naród polski znajdujący się w specjalnie ciężkich warunkach zewnętrznych i wewnętrznych. Rewolwer, petarda, pałka i nóż muszą być wyeliminowane z walk obozów politycznych w Polsce. Kto się nimi posługuje, sam siebie osądził. Takie czynniki nie mogą być tolerowane przez opinię publiczną w Polsce i muszą być przez wszystkich zwalczane. Do głosu stronnictw w tej sprawie dołącza się niezależna opinia publiczna, która ma dość niepoczytalnych wybryków i nieodpowiedzialnych grupek, prowadzących życie Polski do zdziczenia i anarchii“.

Dzisiejszy „Dziennik Ludowy“ dodaje, że zgodnie ze słusznym głosem „Gazety Polskiej“ stwierdzić można, że akty terroru spotykają się z potępieniem całego społeczeństwa polskiego.

Z wielkim zainteresowaniem oczekuje się głosu Obozu Zjednoczenia Narodowego. Jak słychać Ozon ma wydać specjalny komunikat w sprawie ostatnich krwawych zajść na terenie stolicy. Głos „Gazety Polskiej“ wskazywałby, że płk. Miedziński jest za ostrym wystąpieniem.

Kto wygrał na loterii?

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 27. 9. (A) Dziś padły większe wygrane na numery:

50.000 zł. — 47242

10.000 zł. — 54892

5.000 zł. — 217, 37163, 62824, 74327, 146380, 178422

2.000 zł. — 49640, 59657, 61652, 66645, 77048, 93326, 93871, 102259, 117867, 128741, 132272, 137974, 171001.

Dziś pełna tabela wygranych Loterii Klasowej

Cofnąć Europę o 150 lat pragną obaj dyktatorzy

„Likwidacja ideałów Wielkiej Rewolucji Francuskiej" — oto marzenie władców Trzeciej Rzeszy

Warszawa 27. 9. (A) Korespondent „Kuriera Warszawskiego" donosi z Paryża: Cały system polityczny ustalony w Europie po Wielkiej Rewolucji Francuskiej, hasła wolności i równości braterstwa, które wraz z deklaracją praw człowieka i obywatela uchwaliła konstytuanta francuska dnia 4 sierpnia 1789 — „okres ten skończył się obecnie bezpowrotnie, ponieważ zaczyna się nowa epoka w historii świata".

Jakie jest znaczenie obecnego spotkania z Mussolinim lub raczej, jakie znaczenie i cel przypisują niemieckie koła polityczne rozmowom wodza faszyzmu z Reichsführerem Hitlerem?

Ocenę powyższych wydarzeń podajemy według korespondencji monachijskiej „Temps" poprzedzonej rzucającym się w oczy tytułem: „La Liquidation" definitive des idees de 1789 en Europe".

Inne jeszcze refleksje niemieckich kół politycznych ad usum Paryża i Londynu zasługują na uwagę.

A więc „Journal de Debats" podaje „uprzejmości" pewnego wielkiego dziennika berlińskiego pod adresem Anglii i min. Edena, brzmiące wcale niebanalnie: „Angielskie imperium kolonialne nie jest darem bogów ani pokoju, lecz podbojem zbrojnym dokonanym za cenę wywłaszczenia innych mocarstw kolonialnych. Tylko że łatwiej jest słoniowi przejść przez ucho igielne, aniżeli angielskie mu ministrowi spraw zagranicznych zrozumieć potrzeby innych krajów".

W „Paris Soir" Sauervein pisze, że Pariser Platz w Berlinie, na którym mieści się gmach ambasady francuskiej, został udekorowany na cześć Mussoliniego dwupiętrowej wysokości toporami liktorskimi tak, że wystarczy ambasadorowi Francois Poncetowi wyjrzeć oknem, aby zauważyć „wymierzone przeciwko sobie lśniące i groźne ostrza czterech olbrzymich toporów liktorskich".

„Intrasingeant" podaje artykuł Emila Ludwiga, prorokującego „niemożliwą do uniknięcia wojnę niemiecko - francuską", którą uzasadnia tym, że niezależnie od wszystkich przyczyn, jakie by miały Niemcy Wilhelma II, aby wypowiedzieć Francji wojnę, Niemcy dzisiejsze mają jeszcze jedną przyczynę dodatkową: rewanż, rewanż drogi sercu każdego Niemca, przy czym żadne ryzyko nie zniechęci Niemców „albowiem są oni na swój sposób idealistami". Ludwig apeluje do Ameryki. Jeśli Ameryka nie zrozumie konieczności uratowania Europy, „wojna staje się nieunikniona".

Rozważania francuskie są nadal pełne wstrzemięźliwości, lecz w dniu dzisiejszym zauważyć można nutę bardziej sceptyczną niż wczoraj. Czego opinia francuska najwięcej się obawia, to wskrzeszenia paktu czterech, który byłby — jak się wyraża naczelny redaktor „Petite Bleue" de Marsilly, „pakt em trzech przeciwko jednemu". De Marsilly podejrzewa Anglię, że gotowa jest za jakąkolwiek papierową obietnicę przechylić się na stronę osi Rzym - Berlin.

Co stałoby się z paktem francusko - sowieckim? Na tym punkcie opinia francuska jest wyjątkowo rozbita. Publicysta „Petit Bleue" twierdzi, że pakt francusko - sowiecki zastąpił do pewnego stopnia Polskę i Małą Ententę, lecz nie wierzy on w przyjaźń Sowietów tak samo, jak niedowierza Niemcom i Włochom. Niechaj Francja — konkluduje on — liczy przede wszystkim na swoje siły, utrzymywane w ciągłym pogotowiu wojennym i niechaj również stara się zacieśnić więzy z krajami zaprzyjaźnionymi.

B. starosta oskarżony o kradzież funduszów dobroczynności publicznej

Sensacyjny proces w Przemyślu

Przemyśl, 27. 9. (Seg) Zapowiedziany przez nas sensacyjny proces urzędników administracyjnych z Jarosławia rozpoczął się dziś w poniedziałek w Sądzie okręgowym w Przemyślu. Na ławie oskarżonych zasiedli: **Piotr Henryk Wąs**, b. starosta powiatowy w Jarosławiu, lat 41, **Aleksander Straus**, b. wachmistrz Wydziału Powiatowego, l. 36, **Dr. Ignacy Holzberger** b. kierownik Ośrodka Zdrowia w Jarosławiu l. 38, **Jan Romanow**, b. urzędnik Wydziału Powiatowego l. 59 i **Józef Siwiec** b. kasjer Wydziału Pow. w Jarosławiu.

Rozprawę przedpołudniową wypełniło odczytanie 136 stronicowego aktu oskarżenia, wygotowanego przez prokuratora Dra Ciszkiewicza. Oskarżyciel zarzuca wymienionym liczne przestępstwa, skwalifikowane przede wszystkim jako zbrodnie urzędnicze z art. 286 § 2 kodeksu karnego, ponadto co do osk Dra Holzbergera i Wąsa nadto oszustwa z art. 262 § k. k., zaś co do osk. Romanowa tylko występek fałszerstwa dokumentu z art. 187 k. k.

Szczegóły podamy w jutrzejszym wydaniu porannym.

Bunt w Madrycie?

Salamanka 27. 9. (R) Radio National de Espana podaje, że według wiadomości, nadeszłych z Avila, w Madrycie miały zbuntować się oddziały szturmowe oraz gwardią cywilna.

Katastrofy

Rzym. 27. 9. (R) Wczoraj wieczorem zderzyły się dwa tramwaje miejskie. Dwie osoby zostały zabite, a 53 odniosły rany.

Montgomery (Wirginia Zachodnia) 27. 9. (R) Na przejeździe kolejowym pod Hansford w zach. Wirginii, pociąg towarowy najechał na auto ciężarowe. 7 osób poniosło śmierć.

Król Faruk płaci odszkodowanie

Aleksandria. 27. 9. (R) Wobec wypadków jakie zaszły podczas wielotysięcznej manifestacji na cześć króla Faruka, wziął on na siebie koszty związane z pogrzebem 25 ofiar i przyrzekł wynagrodzić straty moralne rodzinom zabitych i rannych.

Zabiegi o rewizję procesu Szulima Leski

Warszawa, 27. 9. (A) Sąd Najwyższy przekazał w tych dniach prokuraturze lubelskiej wniosek adwokata Szymańskiego, obrońcy głównego oskarżonego w procesie przytyckim Szulima Leski, w sprawie rewizji procesu. Zgodnie z procedurą prokuratora lubelska ma wydać opinię co do tego wniosku. Niezależnie od opinii prokuratury, Sąd Najwyższy przeprowadzi specjalne dochodzenie w sprawie tego wniosku i wydać decyzję, czy nastąpi rewizja procesu Szulima Leski.

Adwokat Szumański korzysta z przysługującego mu prawa i będzie obecny podczas posiedzenia Sądu Najwyższego, na którym będzie zbadany wniosek o rewizję procesu. Adwokat Szumański uzupełni na posiedzeniu Sądu swój wniosek opiniami znanych uczonych polskich, którzy orzekli, iż Wieśniak nie mógł zginąć od kuli, która padła z rewolweru Leski. Adwokat Szumański jest przekonany o słuszności swej tezy i wierzy, że o ile dojdzie do rewizji procesu, Szulim Leska zostanie całkowicie uniewinniony.

Oburzające barbarzyństwo Japończyków

Hongkong, 27. 9. (R) Przybył tu statek niemiecki, którego załoga widziała walkę, jaką japoński krążownik wydał kilkunastu chińskim łodziom rybackim. t. zw. dżonkom. Krążownik urządził istną masakrę rybaków, zasypując dżonki morderczym ogniem armatnim. Strzelanina nie ustała po zniszczeniu dżonek, których załogi znalazły się w wodzie, przeważnie zabite i ranne. Statek niemiecki wyratował 10 Chińczyków, przeważnie rannych.

Liczbę ofiar tej masakry określa załoga statku niemieckiego na 200 mężczyzn, oraz 100 kobiet i dzieci.

REGNIS

KLUCZ DO KLAPY

W tych chwilach poważnych, pełnych napręźenia i dramatycznych momentów następuje często przerwa dla poratowania zdrowia ludzkiego. Nie można całe życie trwać w napięciu. W tragediach Szekspira, w chwili największego natężenia akcji, przed złowrogim końcem, zjawiają się na scenie grabarze lub błazny i łagodzą sytuację dowcipami i kawałami.

Najście na redakcję ABC zawiera trochę momentów komicznych. Działo się to wszystko we własnym towarzystwie. Napastnicy i napastowani znają się nawzajem. Brali udział prawdopodobnie lub błogosławili napady na bezbronną ludność żydowską. Wszyscy pochodzą z jednego źródła. I oto ciesząca się lepszym uznaniem grupa dokonała „najścia" na przedstawicieli drugiego odłamu, który jeszcze nie uzyskał całkowitej aprobaty.

Jeszcze kilka dni temu ABC propagowało napady na bezbronną ludność żydowską. „Nie znałeś litości, Panie, i my nie znajmy litości". Pewnie należałoby potępić napaść na dziennikarzy, tak samo jak denuncjacje, ale kto może zorientować się w tej całej walce, w tych wewnętrznych niesnaskach.

Redakcja ABC przytacza w obronie własnej odezwę wojewody Jaroszewicza do ludności. Wydawało się każdemu, że obwieszczenie Komisarza Rządu dotyczy napadów na ludność żydowską, a tymczasem wynika zupełnie coś innego.

O czynach swoich sławetnych Młody Ozon podał do wiadomości publicznej za pomocą listów do redakcji. „Gazeta Polska" która jeszcze kilka dni temu umieściła pierwszy sławny komunikat z placu boju, ze szkoły Wawelberga, tym razem wstrzymała się od poinformowania czytelników, od chwalenia pupilów.

Do wszystkich tych walk dochodzi jeszcze nawpół urzędowe oświadczenie Stronnictwa Narodowego, że z zajściami dni ostatnich, z bójkami na ulicy nie ma nic wspólnego, że jest zaskoczone. Pracowała więc konkurencja, nie wiadomo z czyjego natchnienia, a walkę zakończono bójką w ABC.

Tak wygląda ruch po stronie prawej. Uczyniono wszystko dla umożliwienia działalności elementów wstecznych w kraju. Otoczono je opieką, rozbrajano przeciwnika. Wyolbrzymiano niebezpieczeństwo komunistyczne, nazywano każdy najniewinniejszy odruch demokratyczny „żydo - komuną". Wyklinano „fołksfronty". Realnym skutkiem całej tej działalności były jedynie rozruchy antysemickie, akcje przed sklepami, tygodnie „bez Żydów".

Nic nie powstrzymało potoku ruchu, który coraz mocniej obejmuje różne warstwy społeczne w Polsce. Jeszcze kilka lat temu malkotenci mówili szeptem. Za czasów premiera Kościałkowskiego szept przemienił się w głośną rozmowę. Dziś przeistacza się w jakiś ostry krzyk.

Krótki okres Ozonu wzmocnił raczej przeciwwagę. Obóz pełen sprzeczności w sobie wywołał kontrakcję nawet w szeregach najżarliwszych piłsudczyków. Ten sektor wiejski, zwalczający totalizm, obok sektora młodzieży, głoszącego hasła nawpół hitlerowskie, formującego oddziały ochronne wywołał reakcję wśród tych, którzy w pierwszych dniach automatycznie zgłaszali akces do Ozonu.

Względy cenzuralne nie pozwalają na przytoczenie przebiegu zebrań różnych grup i kół, na wskazanie nazwisk osób dość wysoko postawionych w hierarchii reżimu. Dzieją się jednak rzeczy niesamowite w ciągu ostatnich dni na konwentyklach i posiedzeniach. Odpowiedzialni za obecny stan rzeczy w Ozonie przerzucali winę jeden na drugiego. Spór nie został jeszcze zakończony. Sprawa ma się oprzeć o czynniki wyższe. Tam ma zapaść decyzja o dalszych drogach Ozonu, o stosunku do młodzieży, o tolerowaniu ZMP.

Na Zamku toczą się podobno nieustannie obrady. Komunikaty urzędowe nie podają nazwisk wszystkich obecnych. Tylko wtajemniczeni opowiadają o rozmowach między czynnikami najwyższym i decydującym.

Oczywiście nikt nie zostanie zdezawuowany, nikomu nie udzieli się dymisji. Nie zostaną rozstrzygnięte nazewnątrz spory, toczące się wśród kierowników Ozonu. Każdy pozostanie na swoim miejscu. Ale nawet sfery miarodajne domagają się wyjaśnienia sytuacji, określenia stosunku Ozonu do rządu i naodwrót.

W ministerstwie Skarbu chcianoby na przykład wiedzieć, co ma znaczyć cała akcja gospodarcza z planami podatkowymi, opracowana w Ozonie. Obok planów elektryfikacyjnych opracowanych przez rząd istnieje jakiś wielki program inwestycyjny wymyślony przy ulicy Matejki.

Te przeciwieństwa, różnice zdań, niewyraźne stosunki są jednak drobnym fragmentem na tle wypadków ostatnich miesięcy. Na tej płaszczyźnie, w wirze walk personalnych prowadzi jedynie akcję „Słowo" wileńskie i poplecznicy mętliku.

Gra idzie o większą stawkę. Niewinne obietnice obudziły jeszcze mocniejsze nadzieje, wysunęły na wierzch zagadnienia zasadnicze. Chwycono się oburącz sprawy zmiany ordynacji wyborczej, mimo iż kierownictwo Ozonu odżegnywa się teraz gwałtownie od tej myśli. Za żądaniami zmiany ordynacji idą dalsze. Dudni wieś, wygrywa swe nuty miasto i nawet ślamazarna, słabowita, nieokreślona w sile liczebnej demokracja miejska zaczęła przemawiać innym językiem.

Gwałtowny ton gorączkowego wykrzykiwania objął prawie wszystkie stronnictwa i grupy. To nie tylko „Zwrot" gorączkuje się odezwami emerytowanych profesorów i generałów, to nie tylko „Czarne na Białym" woła o nawrót do radykalizmu społecznego, to nie wyłącznie profesor Michałowski wskazuje palcem na lud włościański, jako podstawę państwa polskiego. Zgromadziło się to wszystko razem, podnosi głos i krzyczy, pod akompaniament procesów sądowych, które mają również swoją wymowę.

Wszystko odbywa się prawie że bezładnie luźnie, gorączkowo, ale dowodzi, że nawet w aparacie odbywa się przebudzenie społeczne. Znowu po wielu latach odbywają się tłumne zebrania na temat zmiany ordynacji wyborczej, przy współudziale nie tylko nauczycieli szkół powszechnych.

Nic dziwnego, że czynnik najwyższy wraz z czynnikiem decydującym zastanawiają się nad dalszym planem działania, choć dotychczasowa akcja odbiera możność radykalnych zwrotów. Zygzakowatymi drogami dostaje się do tych bram opinia publiczna, której dostęp zamknięto do Sejmu. Delegacje chłopskie, wizyty przyjaciół — profesorów stają się namiastką prawdziwej reprezentacji. Szepty zawodne głoszą, że dni najbliższe przyniosą zmiany sięgające dalej niż reorganizacja i rekonstrukcja. Klucz od klapy bezpieczeństwa umieszczony, zgodnie z konstytucją u góry, ma podobno zostać puszczony w ruch.

Masowe wyroki śmierci w Sowietach nie ustają

Moskwa. 27. 9. W kraju Ordzonikidzewskim (Kaukaz północny) wykryto dwie kontrrewolucyjne organizacje powstańcze, które działały na dwóch stacjach maszynowo traktorowych w rejonach apolińskim i michajłowskim. 12 członków tych organizacyj zostało skazanych na śmierć przez rozstrzelanie. Wyrok wykonano.

Wyjazdowa sesja kolegium wojennego najwyższego sądu ZSRR we Władywostoku skazała na karę śmierci przez rozstrzelanie 19 członków antysowieckiej organizacji terrorystycznej, która działała na kolejach Dalekiego Wschodu. Wyrok został wykonany.

Ogólna liczba rozstrzelanych kolejarzy na Dalekim Wschodzie od maja roku bież. wynosi 231 osób.

Liczba kolejarzy rozstrzelanych w ciągu ostatniego tygodnia na Dalekim Wschodzie wynosi 78 osób.

Wyroki te prasa stołeczna zarówno jak i agencja oficjalna przemilczają.

• • •

Moskwa. 27. 9. 8 członków kontrrewolucyjnej organizacji szkodniczej, która działała w biurze państwowych dostaw w rejonie Baskowskim (kraj azowsko czarnomorski) zostało skazanych na karę śmierci przez rozstrzelanie. Wyrok jest ostateczny i apelacji nie podlega.

Moskwa. 27. 9. W kopalni złota „Jasnaja" w obwodzie Zejskim działała banda, która napadała i mordowała stachanowców, szturmowców i komsomolców. Trzech członków bandy sąd skazał na karę śmierci.

Moskwa. 27. 9. Specjalne kolegium moskiewskiego sądu miejskiego, po 4-dniowej rozprawie wydało wyrok na 9 członków szkodniczej organizacji, działającej w moskiewskim biurze państwwych dostaw zboża „Zagotzierno". 5-ciu zostało skazanych na karę śmierci przez rozstrzelanie, a 4-ch na karę więzienia od 8 do 9 lat. Proces toczył się przy drzwiach otwartych. Wyrok został przyjęty oklaskami obecnej na sali sądowej publiczności.

Po powrocie z uroczystości koronacyjnych — rostrzelany

Paryż. 27. 9. (A) „Petit Journal" donosi, że admirał Iwanow, który dowodził krążownikiem „Marat" biorącym udział w wielkiej rewii koronacyjnej morskiej w Spithead, po powrocie z Anglii *został postawiony przed sądem wojennym i rozstrzelany*. Admirał Iwanow oskarżony był o to, że dopuścił do zdemoralizowania marynarzy floty sowieckiej, pozwalając im w drodze powrotnej wychodzić na ląd w kilku portach bałtyckich i czynić zakupy.

—<>—

Tajemnicze pieniądze generałowej Skoblinowej

Paryż. 27. 9. (A) Jak się okazuje, pani Plewickaja Skoblinowa w chwili zatrzymania jej przez policję i późniejszego aresztowania miała przy sobie poważniejszą sumę pieniędzy. W tym samym czasie, w którym jej mąż pożyczył od swego b. podkomendnego, a obecnie sprzedawcy gazet 200 fr, p. Skoblinowa była w posiadaniu 7500 fr. 50 f. szt. i 50 dolarów. Na zapytanie, skąd te pieniądze posiada, miała oświadczyć, jak twierdzi jeden z dzienników paryskich, że jeden z jej przyjaciół, lekarz, przebywający obecnie w Palestynie, przesyłał jej w razie potrzeby znaczniejsze kwoty pieniężne

Dzień polityczny

„Anarchizowanie życia zbiorowego“

„Gazeta Polska“ o niedzielnych zamachach terrorystycznych

Donosząc o wybuchu petardy podczas pochodu P P. S. i najściu terrorystów na lokal Bundu w Warszawie, „Gazeta Polska“ pisze w komentarzu redakcyjnym:

„Wiadomość o obu powyższych zajściach cała zdrowa opinia publiczna przyjąć musi z najżywszym oburzeniem. W chwili obecnej nie wiemy jeszcze kim są sprawcy obu powyższych napadów.

Wiemy jedno. Należą do tych, którzy przyczyniając się do dalszego anarchizowania życia polskiego są świadomymi lub nieświadomymi narzędziami tych sił, którym zależy na utrzymywaniu Polski w bezwładzie i rozbiciu.

Stanowisko nasze wobec tych sił sprecyzowaliśmy nazajutrz po zamachu w Świdrach Małych następującymi słowy:

„Całe społeczeństwo musi dać zgodny wyraz potępienia wszelkich grup stosujących metody terroru politycznego. Władze odpowiadające za bezpieczeństwo publiczne w Państwie muszą zastosować całą surowość prawa, aby wytępić raz na zawsze wszelkie próby anarchizowania życia zbiorowego za pomocą metod terrorystycznych. Bez względu na to z jakiej one strony pochodzą“.

Do słów tych nic więcej dodać nie możemy“.

Lista rannych

Pisma warszawskie podają następnjącą listę osób, które odniosły rany podczas wybnchu petardy rzuconej na pochód P. P. S.:

Joel Gutsztadt, l. 25, handlowiec, zam. przy ul. Nowolipki 57 (wstrząs mózgu, rany szarpane głowy; w stanie ciężkim odwieziony do szpitala Dz. Jezus); mężczyzna — żyd lat około 30-tu (nie chciał podać nazwiska i adresu) odniósł lekkie obrażenia; kobieta lat około 30-tu (również nie wyjawiła nazwiska i adresn) odniosła rany szarpane rąk i twarzy; Szymon Dąb, uczeń, (Nowolipie 58); Mieczysław Wolski, pocztylion (Srebrna 7); Wiesław Badowski, uczeń (Obozowa 31); Jan Sobczyński, robotnik (Kołobrzeska 19); Adolf Bujnowski, handlowiec (Starachowice); Genowefa Socha, pracownica domowa (Krochmalna 73); Józef Radomski, handlowiec (Starachowice), Czesław Wojszon, bez pracy (Piusa 33); Antoni Szaranowicz, technik (Prosta 9); Karol Kopka, urzędnik (Biała 2); Jerzy Wagner, bez zajęcia (Nowy Świat 36); Antoni Olczak, szewc (Czerniakowska 181); Samuel Finster, blacharz (Nowy Świat 24); Janina Rzewnicka, przy bracie (Śniadeckich 22); Janina Koszewska, kuśnierka (Długa 35); Stefania Pierścińska, introligatorka, (Czerniakowska 207); Władysław Zabieniecki, robotnik, (Miedzeszyńska 28); Stanisław Kazimierski, bezrobotny i bezdomny. Wszyscy oni ulegli wypadkom: część przy ul. Jerozolimskiej 4, inni przy ul. Nowy Świat 15 i w Al. Jerozolimskiej. Otrzymali rany szarpane rąk, twarzy, nóg, lub pośladków

Po udzieleniu pomocy, Badowskiego skierowano do kliniki okulistycznej przy szpitalu Dz. Jezus, — Sobczyńskiego, Finstera, Pierścińską i Zabienieckiego — umieszczono w szpitalu Dz. Jezus.

Jak podaje „Gazeta Polska“, podczas zbrojnego najścia na lokal Bundu w Warszawie przy ul. Długiej 26, w wyniku strzelaniny, kilka osób zostało rannych. Po opatrzeniu przez lekarza Pogotowia, odwieziono do szpitala na Czystem następujące osoby: Bronisławę Książek dozorczynię domu z raną postrzałową brzucha, Herszka Dużego, lat 20 (Nowolipie nr. 63) z raną brzucha, stan beznadziejny, Złatę Sznobek, lat 17 (Gęsia nr. 17) z raną szarpaną boku i Majera Trąbkę, lat 18 (Niska 43) z raną postrzałową kolana.

Gen. Łuczyński wiceministrem spraw wojskowych?

Jak donosi dzisiejszy „Głos Narodu“, dotychczasowy dowódca O. K. Kraków gen. Narbut-Łuczyński ma być w najbliższym czasie powołany na stanowisko wiceministra spraw wojskowych.

Jako następca gen. Łuczyńskiego w Krakowie wymieniany jest pono gen. Olszyna.Wilczyński.

Sztab Z. M. P.

Jak donosi Agencja Agrarna. na czele Związku Młodej Polski stoi „sztab“, złożony z 10 osób.

Sztab składa się z pp.: Jerzego Rutkowskiego, jako zastępcy płk. Koca, Mejera (kierownika kursów kandydackich), Iwanowskiego (kierownika drużyn ochronnych), Pietrzaka (redaktora „Młodej Polski“), Zarzyckiego (kierownika wydziału terytorialnego), Reklewskiego, Gouta Czaplijewskiego, Siwirskiego (kierownika wydziału akademickiego). W skład sztabu wejdzie jeszcze kierownik wydziału wiejskiego, którym ma być b. prezes Związku Młodzieży Ludowej, Puziewicz

Wyjaśnienie b. marszałka Rataja

Socjalistyczny „Dziennik Ludowy“ zamieszcza na podstawie informacji otrzymanych od marsz. Rataja wyjaśnienie, że wiadomośc o charakterze i formie jego rozmowy z kardynałem Hlondem nie oddają istoty rzeczy. P. Rataj zaznacza, że rozmowa nie dotyczyła kwestyj, związanych z orientacją polityczną Stronnictwa Ludowego.

Obce agentury...

N.S.D.A.P. działa w Polsce

12.000 zorganizowanych hitlerowców na Pomorzu — Misterna sieć propagandy

W „Kurierze Warszawskim“ znajdujemy niezmiernie ciekawy reportaż ze Starogardu, przynoszący rewelacyjne szczegóły o rozmiarach propagandy hitlerowskiej na Pomorzu. Oto co czytamy we wspomnianym reportażu:

Na linii kolejowej, biegnącej z Berlina przez Chojnice, Czersk i Tczew do Gdańska i do Prus Wschodnich, leży Starogard, typowe prowincjonalne miasteczko pomorskie. Starogard nie wzbudza specjalnego zainteresowania wśród naszych wycieczkowiczów. Zwykle miasto mało ruchliwe, w okresie manewrów jesiennych, kiedy i wojsko wyruszyło w pole, jest jeszcze bardziej spokojne. Tylko w dni targowe ruch się w nim wzmaga, z okolicznych wsi przyjeżdżają gospodarze, zapełniają się nieliczne restauracje i kawiarnie, a potem znowu miasto wraca do swego normalnego trybu życia i do wieczornego spokoju cichych, pustych ulic.

A jednak Starogard warto odwiedzić.

Okolice Starogardu i pobliskiego Tczewa należą do jednego ze skupisk ludności niemieckiej na terenie Pomorza. Jadę więc do Starogardu. Na szosie mijamy niemiecki samochód, pędzący po przez polską ziemię z Niemiec do Prus. W myśl umowy mają one przejeżdżać wytkniętymi drogami i bez zatrzymania.

OKOŁO 10.000 TAKICH SAMOCHODÓW MKNIE MIESIĘCZNIE PRZEZ NASZE POMORZE.

Ale i w tym wypadku praktyka niemiecka daleko odbiega od podpisanych zobowiązań!

Samochody niemieckie nie trzymają się szlaków wytkniętych, zbaczają z dróg, częstokroć zatrzymują się i zabierają pasażerów szerząc, prawdopodobnie, propagandę na naszej pomorskiej ziemicy.

Niemiecki narodowy - socjalizm

TKA MISTERNĄ SIEĆ PROPAGANDY.

Na przykład tu w Starogardzie mieści się jawnie działająca ekspozytura N. S. D. A. P. (National Sozialistische Deutsche Arbeiter Partei, tak bowiem brzmi oficjalna nazwa narodowych socjalistów).

Z pobliskiego Gdańska via Starogard płyną na Pomorze instrukcje, zasiłki i literatura, mająca za cel wychowanie Niemców w duchu hitlerowskim.

Goebbels w mowie swojej, wygłoszonej w Gdańsku w dn. 9 maja 1937 r., tak określił rolę dzisiejszej ideologii niemieckiej: „Narodowy socjalizm nie jest zjawiskiem chwilowym, jest on zjawiskiem, które trwać będzie wiecznie. Jako idea polityczna, jest on dla narodu tym, czym religia dla wiernych. Ruch narodowo-socjalistyczny jest politycznym kościołem narodu niemieckiego“. Jeśli weźmie się pod uwagę, że zdanie Goebbelsa podziela większość Niemców, to rola swobodnie działających ekspozytur N. S. D. A. P. nabiera szczególnego znaczenia w dodatku, że na terenie Pomorza, wciśniętego pomiędzy Rzeszę i Prusy Wschodnie, zamieszkuje jeszcze, częstokroć w zwartej masie, 108.786 Niemców (spis z 1931 r.) czyli około 10% ogółu ludności pomorskiej.

Centralą pracy N. S. D. A. P. na Pomorze jest Wolne Miasto Gdańsk, ekspozytury działają w Starogardzie i w Działdowie, wanym dla Niemców z powodu ludności mazurskiej, wśród których starają się oni szerzyć propagandę. Do organizacji narodowo - socjalistycznej,

BEZPOŚREDNIO ZALEŻNEJ OD DYREKTYW BERLINA I MONACHIUM,

mogą u nas należeć obywatele niemieccy i gdańscy a także optanci, którzy w myśl konwencji wiedeńskiej z roku 1924 powinni byli opuścić Polskę do dnia 1 lipca 1926 r. a którzy w związku z późniejszymi zmianami pozostają dotychczas w granicach Rzeczypospolitej. Optantów na terenie Pomorza przebywa około 6000.

Warto dodać, że obecnie, po wprowadzeniu w III Rzeszy powszechnego obowiązku służby wojskowej, optanci, jako obywatele niemieccy, obowiązani byli stawić się do poboru w konsulatach. Doszło jednak do tego, że na polskim Pomorzu

NIEMIECKIE KOMISJE POBOROWE, LEKCEWAŻĄC SOBIE POWSZECHNIE PRZYJĘTE ZWYCZAJE, JEŹDZIŁY PO KRAJU I, PRAWDOPODOBNIE ZE WZGLĘDÓW PROPAGANDOWYCH, URZĘDOWAŁY W TERENIE, JAK WE WŁASNYM PAŃSTWIE.

W samym tylko Jabłonowie wzięto do wojska 21 chłopów, którzy na razie nie zostali wcieleni do Reichswehry. Warto jednak już dziś zastanowić się nad rolą, jaką będą oni spełniać po powrocie do Polski ze służby wojskowej w Niemczech i po odpowiednim ich wyszkoleniu oraz przygotowaniu.

Jak mnie informują do N. S. D. A. P. na Pomorzu

NALEŻY OKOŁO 12.000 LUDZI,

stanowiąc świetną kadrę propagandystów i mocne oparcie dla organizacji mniejszościowo - niemieckich. Dbają oni o ideowe wychowanie Niemców na Pomorzu w myśl wytycznych swego szefa — Bohlego, wypowiedzianych w mowie w Stuttgarcie w sierpniu b. r.:

— Nieliczni Niemcy zagraniczni, którzy nie chcą wciąż być narodowymi socjalistami, a określają się błędnie jako Niemcy — są zdrajcami kraju.

Obok Starogardu dużą rolę, w ideowym pośrednictwie między związanym z III Rzeszą Gdańskiem a Pomorzem, posiada i Tczew.

W Tczewie znajduje się centrala „Landbundu“ (organizacji rolniczej), nie obcej też zewnętrznym wpływom narodowego socjalizmu. Organizacja ta, której prezesem jest senator Hassbach, jednoczy w swoich 160 oddziałach 12.500 członków Organem jej jest miesięcznik „Der Landbund“. Drobny na pozór fakt świadczy

O BLISKICH STOSUNKACH, ŁĄCZĄCYCH GDAŃSKIE N. S. D. A. P. Z POMORZEM.

W starogardzkich lokalach często można spotkać czasopisma wypożyczone przez gdańskich narodowych-socjalistów. Dzieje się to w tym czasie, kiedy nie tylko w Rzeszy ale i w podległym nam Gdańsku, ulegają konfiskacie polskie gazety, rozwiązywane są organizacje i prześladowane jest nasze szkolnictwo.

Pod wrażeniem nie wesołych refleksji opuszczam Starogard. W pociągu jadę z grubym, dobrodusznym Niemcem, typowym wieśniakiem, z którym rozmowa z tematów rolniczych przechodzi na sprawę narodowego - socjalizmu. — Tak proszę pana, mówi mi mój rozmówca, Führer odbudowuje naszą potęgę, zjednoczył już wszystkich Niemców ideowo

A W PRZYSZŁOŚCI ZJEDNOCZY I UTRACONE ZIEMIE...

To były jego ostatnie słowa przed pożegnaniem. Mój towarzysz podróży był Gdańszczaninem.

KRAKÓW WCZORAJ I DZIŚ

Kto naraził Bank Spółdzielczy Ziemi Rzeszowskiej na stratę 300.000 zł?

Wielki proces o przywłaszczenie przed sądem krakowsk.

Na ławie oskarżonych zasiedli b. starosta, przemysłowiec, lekarz i dwaj adwokaci

Przed kilkoma dniami pisaliśmy o tym, że w krakowskim Sądzie Okręgowym znajduje się wielka sprawa o nadużycia w „Banku Spółdzielczym Ziemi Rzeszowskiej". Sprawa jest o tyle ciekawa, że chodzi o sumę znaczną, bo blisko 300.000 zł, a na ławie oskarżonych zajmują miejsca osobistości znane na gruncie rzeszowskim.

Proces znalazł się dziś na wokandzie sądowej. Rozprawa toczy się na dużej sali sądu przysięgłych i potrwa do końca bieżącego tygodnia, a może nawet przeciągnie się i do przyszłego tygodnia. W świetle aktu oskarżenia sprawa przedstawia się następująco:

Prokurator oskarża Alojzego Mola urodz. 24. 5. 1899 r. w Krakowie, zamieszk. w Rzeszowie przemysłowca, właść. 2 fabryk, o to, że I. W czasie od 28 kwietnia 1926 r. do 23 marca 1932 r. w Rzeszowie przywłaszczył sobie powierzoną mu jako dyrektorowi „Banku Spółdzielczego Ziemi Rzeszowskiej" gotówkę w kwocie 50.455 zł 58 gr. oraz o to, że II. dnia 1 maja 1933 r. w Rzeszowie przywłaszczył sobie powierzony mu przez Inż. Józefa Zbyszewskiego weksel na kwotę 10.000 zł składając go wbrew woli wystawcy w Banku Ziemi Rzeszowskiej, jako zabezpieczenie kredytu, udzielonego cichej spółce dzierżawnej fabryki „Kuźnica".

Alojzego Mola, Zygmunta Tałasiewicza urodz 10. 10 1871 r. w Ropczycach, zamieszk. w Rzeszowie, adwokata, właść. placu budowl. o to, że III. w czasie od r. 1929 do końca 1934 r. w Rzeszowie przywłaszczyli sobie powierzoną im jako dyrektorom „Banku Spółdzielczego Ziemi Rzeszowskiej" gotówkę w kwocie 18.149.80 zł.

Alojzego Mola, Zygmunta Tałasiewicza, Tadeusza Spissa, urodz. 19. 2. 1882 w Sokalu, zam. w Rzeszowie, dra praw, b. starostę o to, że IV. w grudniu 1930 r. w Rzeszowie przywłaszczyli sobie powierzoną im jako dyrektorom „Banku Ziemi Rzeszowskiej" gotówkę w kwocie zł. 24.000.

Zygmunta Tałasiewicza, Teofila Niecia urodz. 20. 6. 1870 w Sokowie, zamieszkałego w Rzeszowie, lekarza, o to, że V. osk. Nieć w styczniu 1932 r., oskarżony Tałasiewicz w lipcu 1932 r. w Rzeszowie, pierwszy jako prezes Rady Nadzorczej „Banku Spółdzielczego Ziemi Rzeszowskiej", drugi jako dyrektor tegoż Banku w celu pokrzywdzenia wierzycieli banku za którego zobowiązania odpowiedzialni byli majątkowo, w myśl postanowień statutu, a nadto z tytułu swej niezgodnej ze statutem i ustawą o spółdzielniach działalnością doprowadzili do tego, iż nastąpiła ich niewypłacalność, a mianowicie osk. Nieć kontraktem darowizny z dnia 13. 1. 1932 przeniósł własność swej nieruchomości lwh. 3 gm. kat. Rzeszów, na rzecz swej rodziny, zaś osk. Tałasiewicz kontraktem zapisu posagu pozbył swoją realność lwh. 366 gm. kat. Rzeszów na rzecz dzieci.

Zygmunta Tałasiewicza, Teofila Niecia, Witolda Czarnka lat 48, doktora praw, adwokata, o to, że VI. w kwietniu 1933 r. w Rzeszowie Teofil Nieć i Witold Czarnek jako członkowie Rady nadzorczej, Zygmunt Tałasiewicz jako dyrektor Banku Ziemi Rzeszowskiej, działali na szkodę tej instytucji, uchwalając i przedstawiając Walnemu zgromadzeniu do zatwierdzenia niezgodny z prawdą i sporządzony wbrew przepisom ustawy o spółdzielniach bilans, wykazujący straty w kwocie 61.216 zł. z wiedzą, że straty wynoszą conajmniej 158.828 zł., wskutek czego nastąpiło opóźnienie likwidacji banku, powodujące dalsze straty w opłacaniu odsetek od długów i wydatkach na administracji.

Dalszym naruszeniem statutu było udzielenie kredytu osobom nie będącym członkami Banku. Dłużników takich stwierdził biegły 10.

Według statutu bankowego, obowiązującego również Spółdzielnie kredytowe, Dyrekcja miała obowiązek zarządzać majątkiem i interesami Banku ze starannością sumiennego kupca.

Członkami Dyrekcji byli osk. Alojzy Mol od dnia 28. 4. 1926 r. do 23. 3. 1932 r., osk. Zygmunt Tałasiewicz od dnia 21. 12. 1924 do 23. 8. 1934, zaś osk. Tadeusz Spiss od dnia 15. 4. 1930 do 4. 12. 1931.

Nieprzestrzeganie przez Dyrekcję tak istotnych postanowień statutowych było naruszeniem tej staranności i poza odpowiedzialnością karną z ustawy o spółdzielniach powodowało w myśl kodeksu cywilnego odpowiedzialność majątkową za straty zrządzone tą niezgodną ze statutem działalnością.

W liczbie 7-miu największych dłużników Banku znajdował się również osk. Alojzy Mol z saldem w kwocie 50.455 zł. 38 gr.

„Kredyt" ten miał zupełnie odmienny charakter od pozostałych. Przede wszystkim „kredytu" tego oskarżonemu Molowi żaden z organów Banku nie przyznał. Uchwała taka byłaby zresztą nieważna wobec brzmienia statutu

ZABRANIAJĄCEGO CZŁONKOM DYREKCJI ZACIĄGANIA POŻYCZEK W BANKU.

Trybunałowi przewodniczy s. o. dr. Stępniowski, wotują s. o. dr. Wsołek i s. o. dr. Jeżowiecki. Oskarża prok. dr. Kamiński. Bronią: b. starostę dr. Spissa — adw. dr. Kohane, dyr Molaadw. dr. Braunfeld z Rzeszowa, dr Niecia-adw. dr. Nieć, dr. Czarnka-adw. dr. Aschenbrenner.

Jeden zabity -- jeden ciężko ranny w katastrofie samochodowej

Urząd śledczy w Krakowie prowadzi dochodzenia w sprawie katastrofy samochodowej jaka miała miejsce onegdaj wieczorem w Mszanie Dolnej.

Przejeżdżający tamtędy samochodem ciężarowym Roman Sabo najechał na furmankę. Na wozie znajdowali się dwaj mieszkańcy Mszany Dolnej Władysław Garek i Władysław Obojtek. W wyniku odniesionych obrażeń Władysław Garek zmarł na miejscu. Natomiast drugi pasażer Władysław Obojtek, odniósł ciężkie obrażenia i został przewieziony do szpitala w Nowym Targu.

Deszcz i Maca oskarżeni o zabójstwo

W dniu dzisiejszym przed Sądem Okręgowym w Krakowie toczy się rozprawa przeciwko Szczepanowi Deszczowi i Stanisławowi Macy oskarżonym o to, że w nocy 12 lipca 1937 w Jeleniu, pow. Chrzanów zabili Franciszka Knapika zadając mu 9 ran kłutych i rąbanych, w czasie, gdy tenże przed napastnikami uciekał.

Oskarżony Deszcz przyznał się do ugodzenia trzykrotnego nożem, przy czym zeznał, że drugi oskarżony Maca — który udziału w bójce się wypiera — zadał śp. Knapikowi pozostałe sześć ran.

Rozprawę prowadzi s. o. dr Konopka. Oskarża prok. dr Mereczyński, broni adw. dr. Kruch i adw. dr. Aschenbrenner.

Pożar w fabryce szmerglu

Do Krakowa nadeszła wiadomość o pożarze, jaki wybuchł w fabryce szmerglu w Łodygowicach. Pożar strawił część dachu oraz pewną ilość chemikaliów.

Pożar powstał na skutek wadliwej izolacji pieca fabrycznego. Szkoda wynosi kilkanaście tysięcy złotych.

Teatry i Kina

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Dziś z powodu przedstawień dla młodzieży szkół średnich, przedstawienia nie będzie.

TEATR ŻYDOWSKI (BOCHEŃSKA 7)

Dziś 2 przedstawienia o g. 4.15 i 8.45 „Glückel Hameln" z Idą Kamińską

REPERTUAR KINOTEATRÓW

ADRIA: Błazen (Purimszpieler) (Jacobsohn, Kressin, Turkow).
APOLLO: Hrabina Władinow (Marlena Dietrich, Robert Donat i in.)
ATLANTIC: „Dybuk" (Morewski, Samberg i i.)
MUZEUM: „Barbara Radziwiłłówna" (Jadwiga Smosarska).
PROMIEŃ: „Szarża lekkiej brygady" (Errol Flynn i Olivia de Havilland).
STELLA: „Będzie lepiej" (Szczepko i Tońko).
SZTUKA: „Szesnastolatka" (Lil Dagower, film niemiecki).
UCIECHA: „Znachor" (Janusz Stępowski, Ba[illegible]szczewska, Zacharowski i in.).
WANDA: Ziemia błogosławiona (Paweł Muni, Luiza Rainer).

Sztuczne zapłodnienie -- faktem

(PIL) Prasa angielska podała rewelacyjne wzmianki o wprowadzonej oddawna i stale ulepszanej metodzie sztucznego zapłodnienia w Rosji sowieckiej. Wyniki długoletnich badań Miłowanowa, Chabibulina i Lebiedowa nad przechowywaniem sperm oraz praca Zawadowskiego nad rujami samic pozwoliły w rezultacie na przeprowadzenie sztucznej inseminacji w sowchozach. Po wielu trudach, pokonaniu licznych przeszkód znaleziono niezawodny, bardzo szybki i racjonalnie działający sposób udoskonalenia rasy bydła. Osiągnięto nadzwyczajne, poprostu fantastyczne rezultaty na 2.000.000 owiec, które sztucznie zapłodniono jedynie 8 proc. zawiodło. Ze spermy jednego barana, zapłodniono 2500 owiec. O ile badania będą posuwały się w takim tempie, to można przypuszczać że już wkrótce zostanie zrealizowana niedościgła pozornie fantazja o sztucznym zapłodnieniu również wśród ludzi.

TABELA LOTERII

Z dnia 25 września

Ciągnienie I i II

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana zł. 5000 na Nr 68980

Zł 10.000 na N-ry Nry 8413 69976

Zł 5.000 na Nry N-ry 13637 14664 91728

Zł 2.000 na Nry N-ry 9804 36530 54514 54772 80073 80028 82924 84115 93603 125666 129734 155336 159278 188391

Zł 1.000 na Nry N-ry 4300 7180 19372 22422 29317 33269 34352 42149 59079 59901 62084 66408 75111 78845 79095 103626 127059 135711 140548 144651 149826 159165 163852 173734 173906 174530 174845 174867 175487

Wygrane po 200 zł

165 293 383 423 32 558 924 1071 171 276 310 47 725 818 975 2097 186 200 48 73 382 796 891 3265 597 778 920 4062 131 320 55 406 44 779 882 5378 462 604 774 843 56 6007 126 37 373 99 635 837 58 974 7059 64 122 9 35 828 923 53 8036 7 126 46 299 308 444 9 79 608 776 813 974 9063 194 268 326 744

10271 465 513 655 69 712 11046 155 454 624 843 12012 75 103 280 352 517 32 64 680 954 13033 54 66 152 224 86 93 438 542 77 713 57 951 14407 586 678 720 803 11 951 15036 175 220 416 84 594 5 871 991 16019 35 91 113 222 601 20 801 94 17071 101 61 319 74 592 713 56 82 811 61 18247 306 62 449 507 22 9 53 795 19123 245 374 80 492 551 62 987 99

20315 39 67 520 40 73 920 21021 88 174 266 360 4 748 22104 48 55 284 360 88 483 91 643 61 74 759 817 21 23143 4 74 257 318 428 31 68 576 683 933 24033 179 208 306 10 58 25127 454 502 24 98 602 876 960 26481 688 819 36 948 27012 149 340 63 617 784 858 93 6 28288 434 689 838 29227 391 567 70 86 623 732 849 955 92

30035 356 439 55 556 79 755 908 31014 56 8 242 414 54 579 648 58 98 848 32107 21 68 60 306 23 420 54 633 54 806 73 990 33028 67 81 110 52 216 50 73 351 651 735 811 910 34036 193 216 368 471 86 516 32 65 639 851 954 35042 90 371 440 64 587 799 976 85 97 36056 170 415 83 629 66 942 80 37234 85 96 471 80 575 96 647 740 51 870 88 914

38012 128 389 93 493 532 724 28 930 39019 80 84 414 60 523 802 47 969

40130 80 385 496 712 826 54 97 909 41019 71 124 313 474 631 861 42107 28 32 299 676 754 78 899 907 43069 155 215 369 87 409 514 742 905 90 44125 411 17 83 624 705 832 45023 37 276 545 83 664 872 46077 80 177 334 73 456 914 47120 230 47 385 477 523 609 816 903 81 48113 87 402 25 946 49035 118 320 73 423 444 519 675 755 904 20 54 65

50091 231 511 661 51038 123 234 58 63 71 306 595 603 704 896 935 75 92 52141 256 62 88 408 579 655 86 98 845 53118 207 31 452 84 902 54024 56 97 93 143 215 414 31 523 728 55024 134 401 72 510 998 56318 47 58 81 487 582 817 57275 351 424 61 63 69 613 53 90 755 841 56 92 58017 125 71 236 74 451 586 610 12 923 27 59014 95 340 435 559 683 704 836 917

60102 7 226 345 450 606 47 810 921 61036 305 363 79 811 929 62111 53 69 75 283 440 509 91 618 795 875 63070 126 268 314 49 518 28 629 63 846 60 77 64064 106 22 85 311 67 422 39 69 683 762 94 867 65018 42 150 88 97 208 340 439 506 745 938 66097 99 306 56 60 407 763 826 67333 520 724 68580 514 742 65 85 838 61 964 69021 32 65 100 24 26 73 243 54 64 371 80 717 20 45 805 914 48

70079 219 42 513 915 71004 35 120 52 201 93 73054 102 44 393 481 94 515 637 60 762 74004 106 99 245 60 65 74 342 415 528 618 998 75142 373 435 636 871 918 76070 121 98 441 782 824 31 77115 23 591 676 78 84 929 85 78005 88 279 407 618 61 893 79064 154 514 701 17 807

80053 244 350 53 81 478 537 74 86 864 89 917 81042 176 97 317 29 34 488 533 705 58 821 27 82263 401 547 631 788 844 83050 117 32 204 25 79 340 84055 61 159 304 93 99 85083 97 122 239 66 688 789 836 946 86011 197 293 415 722 27 36 87012 70 171 89 204 596 722 947 88357 490 549 636 720 867 89066 123 223 75 440 728 933 37

90055 80 502 628 70 941 98 91176 426 647 823 921 63 92131 44 209 311 15 428 82 842 923 33 93024 166 312 53 443 531 864 94079 97 426 62 528 678 80 789 95352 56 84 424 562 74 656 70 813 65 96040 95 254 346 518 40 49 675 829 953 74 97025 70 241 358 72 488 726 35 680 98095 207 425 92 514 57 616 779 880 99032 48 78 157 332 39 432 724 801 950 68

100267 548 607 35 913 101098 146 89 411 29 583 611 15 79 725 75 841 64 89 102224 461 613 42 56 103136 67 379 500 35 48 66 81 854 58 67 104343 435 37 680 863 957 105346 62 408 512 699 702 106086 100 311 35 76 660 825 965 93 107073 114 47 368 417 90 835 985 108248 492 599 643 719 96 891 915 109119 375 51 4814 921

110083 323 427 59 91 728 95 659 78 111008 226 42 336 45 430 21 43 80 545 686 939 112262 481 631 755 811 26 47 61 956 113226 37 53 397 525 50 692 766 830 968 114088 130 376 91 519 664 96 704 115032 309 34 92 506 683 824 98 116051 39 272 305 38 407 778 117303 91 454 92 508 73 846 945 87 118083 253 309 67 457 575 659 738 63 93 119178 96 235 42 55 493 563 91 605 26 58 846 915

120005 327 58 62 429 534 35 121061 130 458 59 528 64 756 906 122105 224 534 824 123074 102 98 287 94 365 556 600 33 902 900 32 124047 166 526 32 69 641 19 726 948 62 79 125127 279 323 29 47 72 519 66 75 660 754 126221 25 93 581 703 127120 230 92 346 423 768 986 128095 113 73 219 65 328 586 690 727 34 938 129049 173 334 612 774 77 829 61

130014 32 306 51 74 416 699 858 951 131048 234 35 72 487 523 654 98 792 919 77 132054 110 291 356 66 476 584 96 670 97 133130 88 290 418 74 75 593 641 836 67 945 134149 69 583 875 83 135009 109 201 51 379 595 605 50 834 136025 87 291 358 413 600 86 806 77 962 137031 124 225 52 302 457 604 735 138219 510 72 139216 373 97 427 549 50 678 719 885 943

140084 109 300 418 749 845 930 141019 137 79 83 319 97 702 63 71 806 86 142060 241 325 39 445 75 578 82 773 143033 40 272 337 550 726 76 144178 217 379 698 734 82 869 920 145161 206 345 83 487 537 47 82 755 146011 110 441 78 550 639 147045 310 45 562 65 723 30 148140 41 258 326 59 410 605 742 88 832 914 44 149003 230 77 84 408 41 591 781 890 920 99

150505 80 604 14 46 755 988 151089 544 54 665 767 839

152018 25 36 80 422 33 891 902 53 81 153025 41 135 59 280 619 804 25 154094 142 202 664 799 915 155265 444 96 807 64 82 935 46 156053 69 247 340 514 623 55 912 24 84 157011 134 357 523 837 948 158023 116 206 62 378 429 40 58 585 731 831 914 86 159025 82 128 76 465 616 72 734 93 802

160005 130 409 74 595 622 715 994 161104 85 88 523 659 66 805 162059 97 308 41 48 82 942 80 163032 298 303 59 721 83 908 164002 152 389 537 611 28 768 856 74 165055 93 239 51 54 648 784 833 69 166104 360 71 400 540 641 726 99 826 167016 233 790 904 168107 237 71 471 91 610 67 835 933 64 169044 217 762 921

170049 488 501 64 72 716 31 922 88 171012 141 285 381 459 630 742 832 914 172047 129 288 603 173020 176 83 207 517 842 974 79 174005 10 147 378 505 13 675 743 845 80 175132 254 91 608 24 40 912 176126 240 50 59 91 371 508 33 683 177181 391 477 533 619 32 815 178191 427 85 551 73 647 799 179381 477 509 67 764

180064 137 644 45 733 49 54 64 810 42 50 81 985 181014 85 613 967 182127 271 737 823 40 75 183087 104 17 350 629 47 779 184539 52 65 634 85 928 46 185709 692 186472 87 727 187022 438 46 523 634 763 86 188105 27 228 338 421 88 504 10 97 98 864 189673 768 847 929

190063 103 18 218 503 846 931 72 191126 319 24 21 54 82 829 903 22 70 192086 139 77 90 245 555 99 770 954 193009 201 14 33 333 424 49 562 625 91 194053 228 39 43 91 460 506 476 826

Ciągnienie III

Wygrane po 200 zł

173 258 87 542 59 899 1206 605 751 2177 229 424 3104 215 30 313 421 47 642 3377 92 427 594 625 800 5024 97 230 608 12 6088 195 336 939 7114 600 772 899 911 8074 137 251 483 590 679 802 9031 40 124 266 357 92 580 666 801 22

10137 244 49 86 477 511 50 90 11062 365 593 12092 283 345 79 474 13298 327 47 750 965 14558 629 15079 96 822 16038 581 17498 529 96 753 18078 117 25 378 461 541 611 27 40 61 781 824 19066 193 517 703 44 811 975

20188 222 366 21730 22703 77 919 23138 27 334 421 520 70 601 712 873 24158 350 84 427 742 63 25715 965 26395 437 55 806 17 997 27183 405 555 619 28203 528 65 770 816 41 29121 216 43 505 90 611 892 937

30658 824 72 31126 292 819 26 32163 67 265 69 329 526 33044 366 493 523 718 34359 517 791 811 39 73 969 35087 319 418 618 75 709 78 956 36102 20 299 421 43 85 785 902 37136 498 543 713 836 38025 190 202 91 408 22 654 39454 515 98 834

40487 510 16 631 987 41315 694 911 49 42263 501 90 646 888 973 43123 267 394 485 817 53 928 44060 139 429 548 45073 181 644 46129 291 336 501 722 32 830 947 47072 76 303 511 659 48958 49450 617 739 915

50702 84 891 969 52159 252 432 862 53131 77 493 550 54355 865 932 55987 56600 736 57120 22 580 720 851 999 58107 11 237 71 611 80 59309 501 849

60212 322 449 609 34 61203 921 62050 614 727 968 63303 678 859 64006 771 879 947 65637 742 82 839 97 66424 563 614 820 81 915 67640 68107 299 402 3 567 90 69430 91

70288 522 39 861 988 71009 845 59 72023 235 55 71 364 594 821 29 61 73186 535 74 770 905 50 74064 88 107 44 297 461 64 612 51 68 938 75061 101 271 94 76134 226 50 77020 233 534 70 763 78015 68 485 646 62 835 70 989 79162 82 415 36 513 957

80031 501 81625 89 82088 826 83233 815 84370 451 521 81 623 773 833 960 85039 342 598 74 34 8818 86082 719 644 66 70 87066 303 44 8 5529 715 908 88543 89653 790 829 980

90061 428 47 526 698 831 91213 303 84 549 609 816 997 92400 707 804 55 998 93194 344 93 449 711 860 999 94092 616 821 27 95051 160 709 58 887 96071 97101 550 634 887 972 88 98738 99222 998

100070 150 69 594 941 101044 206 444 509 102072 481 603 12 801 93 103002 403 679 104026 189 545 744 805 105057 178 223 713 106181 211 380 705 960 107052 275 357 969 108709 109069 197 261 470 664 90

110209 697 916 111015 535 39 648 868 112168 94 406 85 694 113436 742 905 6 114117 28 320 770 834 51 115278 98 345 512 690 116063 191 580 117862 79 902 118334 456 83 536 666 825 62 119046 67 74

121161 389 434 42 596 907 122173 233 46 406 562 667 825 99 123063 283 549 613 776 874 124030 141 42 86 253 308 699 712 125619 126407 47 127158 227 64 94 584 707 128444 629 129003 236 84 379 529 69

130117 22 674 740 863 920 131069 360 877 924 132021 201 35 42 320 35 604 133000 215 76 333 683 802 134127 283 359 780 905 135128 87 286 473 612 32 791 136535 854 906 137077 391 561 657 823 82 138257 448 86 841 139182 348 486 643 71 700 7 36 825 911

140280 371 899 141260 586 904 142614 916 143064 206 19 623 721 144156 601 65 840 145181 212 369 441 972 146122 342 65 570 147424 584 651 909 94 148127 657 820 967 149041 133 282 534

150010 829 151420 678 152496 752 153083 289 616 781 907 154031 861 155160 238 474 604 29 706 58 910 156060 213 479 857 977 157030 222 595 631 36 741 998 158630 159109 43 211 533 764 956

160132 59 315 96 831 47 966 161419 35 740 162247 58 612 163010 193 702 164096 228 621 787 984 165212 303 450 96 529 166031 273 416 94 958 167062 241 615 56 59 71 168716 169161 562

170440 17032 4 29 406 72002 27 364 496 54 794 7336 425 59 570 674 995 174062 487 175142 308 472 552 802 965 176519 89 843 177479 89 503 652 856 178016 900 179555 973

180307 551 55 638 812 181146 400 682 836 45 182222 563 665 183141 361 419 49 944 184525 812 185098 294 323 476 640 186062 591 808 910 187318 864 188277 779 189680 951 58 94

190178 96 289 191188 291 368 447 678 85 860 192003 358 649 91 951 193149 235 194360

Ciagnienie IV

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 zł padła na Nr 76177.

Zł 10.000 na N-ry: 18970 49928 130902 185408

Zł 5.000 na Nr 191784

Zł 2.000 na N-ry: 2734 7004 22771 37375 50673 91934 170375 194188

Zł 1.000 na N-ry: 6662 9497 96662 21208 25967 48542 54659 57081 70472 70523 70867 6445 92928 121076 122240 122780 129347 134490 146903 145088 148773 153987 186/83 191937 192048

Wygrane po 200 zł

51 770 830 1439 514 838 70 2340 523 922 3064 102 338 494 4533 61 5923 6230 344 863 7141 98 341 8198 238 332 530 99 795 925 9116 19 359 752 82 844

10239 350 626 85 911547 59 703 808 12240 675 707 811 56 13049 321 14177 979 15242 385 87 598 16081 494 687 705 81 808 77 17094 540 966 19254

20627 812 956 21062 729 44 22364 401 38 50 519 78 651 929 86 23088 358 765 952 24070 474 594 984 25225 321 593 797 26059 143 63 431 599 630 93 882 96 903 27075 191 815 28161 426 566 29203 333

30337 446 517 629 726 980 31960 32418 975 33465 543 895 986 34903 35184 277 765 818 936 36295 37048 559 95 38056 278 636 729 931 39033 148 382 435 503 48 736 924 79

40184 849 41202 358 408 617 42469 43712 51 816 51 44530 625 45579 774 910 46073 377 400 55 678 952 47027 92 187 799 48140 490 681 731 950 74 49602 52

50005 256 75 333 639 51 839 53 70 51066 68 413 58 611 52132 86 259 309 73 95 491 98 941 57 68 53132 54574 55806 8 38 56308 551 722 57314 53 588 593 818 59154 284 993

61277 98 334 444 715 62022 124 54 216 51 518 38 784 63104 659 840 955 64299 455 564 65382 429 526 66297 361 96 658 844 47 65142 315 526 650 787 811 68180 98 664 702 6 990 69597 667 87 726 871 990

70173 504 740 954 71058 764 72239 352 739 74 73121 259 425 714 74084 275 491 549 844 985 75351 515 76058 360 599 959 75 77053 269 407 667 735 78238 415 607 710 809 951 79250 363 580 749 952

80673 83 754 947 81144 304 468 799 897 999 82473 594 774 83101 20 304 84357 799 85180 227 306 34 425 87 586 656 71 86051 835 83 87907 88025 182 338 558 82 742 66 925 81 89136 403 521 802

90298 302 999 91013 79 482 515 73 835 953 92082 331 773 929 93239 46 98 385 94279 475 542 833 95156 536 718 96275 452 507 65 902 97042 95 226 31 753 98716 99446 61 538 794

100195 382 415 76 81 748 809 34 974 101312 548 788 876 102157 404 93 639 86 103048 774 836 908 104195 105187 596 639 860 106234 826 928 107527 99 701 974 94 108293 96 506 11

110041 366 71 84 853 988 111047 95 176 561 707 92 846 112235 603 35 900 113210 530 724 826 114479 988 115073 151 74 222 307 15 422 89 534 692 700 26 116282 450 742 65 976 117137 212 352 615 58 972 83 118358 590 819 119110 349 559 665 981

120158 347 407 671 78 702 822 121499 122051 302 763 123026 52 239 47 323 95 124153 362 562 125629 773 126 060 136 231 649 127308 579 610 946 128181 367 453 553 885 129101 45 255 463 582 738

130259 93 805 930 68 131202 37 83 557 652 948 132592 678 701 946 133718 56 134239 94 534 43 901 135079 136110 849 137185 454 590 985 138143 281 316 677 702 31 813 49

140131 236 355 79 895 141045 115 290 866 142 189 268 587 143000 853 144196 243 405 912 145060 188 236 957 84 146194 340 935 147339 79 420 600 148610 18 749 149066 159 425

151121 431 45 732 840 152402 25 95 660 804 78 153048 147 98 208 35 59 546 67 865 154028 156 549 878 978 87 155426 625 973 156254 397 728 157632 40 704 56 951 158189 436 502 31 159164 207 389 414 71 614 719 997

160039 161007 265 95 672 804 162570 973 163293 668 711 164971 165228 310 45 480 166201 23 625 64 772 999 167089 225 321 168708

170104 736 171002 48 215 740 949 172234 85 565 617 71 743 88 173117 281 429 609 174061 348 609 785 943 175159 66 358 422 75 725 176196 507 177724 178450 646 179273 418 76 596 674 817 79 958 79

180059 113 49 937 181629 703 938 183545 87 873 995 184218 496 185331 732 48 186045 48 197 425 70 635 763 914 187119 227 444 982 188128 79 390 544 79 620 30 876 957 189038 61 276 597 632 55

190256 598 656 191044 192425 702 59 863 963 193025 84 332 476 861 78 900 194253 67 315 727

WIEK I WIELKIE CZYNY

Kwestia, czy istnieje wiek, w którym umysł ludzki jest specjalnie uzdolniony do pracy twórczej, czy istnieje jakaś granica wieku, poza którą zanika twórczość, budziła zawsze zainteresowanie.

Co mówią dzieje? Franciszek Bacon mia zaledwie 15 lat, gdy jego dzieło „Novum Organum" — było już całkowicie napisane. W 15 roku życia, Chopin napisał mazurki. Joanna d'Arc miała 17 lat, gdy uwolniła Reims z rąk Anglików i przeprowadziła koronację Karola VII w tymże mieście. W bitwie pod Cheroneą w r. 338 przed Chr. Aleksander Macedoński, naonczas 17 l. młodzieniec ujawnił zdolności największego wodza swych czasów

Mając 23 lata, Izaak Newton ogłosił teorię dwumianu i stworzył podstawy fizyki i astronomii. — Niedawno zmarły wielki uczony i wynalazca, Guglielmo Marconi, miał również tylko 23 lata, gdy rozpoczął swe pierwsze doświadczenia z telegrafem bez drutu. Płk. Lindbergh, pionier transatlantyckiego lotnictwa, dokonał swego przelotu z Ameryki do Europy, mając 25 lat. Arcydzieło humoru „Klub Pickwicka" napisał Karol Dickens w wieku lat 25, a Mozart był tylko o rok starszy kiedy skomponował operę komiczną „Uprowadzenie z Seraju".

Bonaparte miał 30 lat, gdy dokonał zamachu stanu, który w konsekwencji zaprowadził go na tron, a 36 lat liczył gdy wygrał bitwę pod Austerlitz. W 39-ym roku życia Amundsen odkrył biegun południowy. 39 lat miała Kleopatra, królowa Egiptu, kiedy jej wdziękom uległ Marek Antoniusz. 40 lat liczył admirał Nelson w dniu bitwy pod Abukirem, a Milton w tym samym wieku napisał „Raj Utracony". 41 lat liczył Dante, gdy zaczął pisać „Boską Komedię". W tym samym roku życia, Krzysztof Kolumb stał się odkrywcą Ameryki. — Mając 42 lata, Einstein zdobył nagrodę Nobla za swą rewolucyjną teorię względności. 46 lat miał Franklin, kiedy stał się wynalazcą piorunochronu tyleż lat liczył Leonardo da Vinci, gdy zakończył wspaniały fresk „Ostatnią Wieczerzę Pańską"

W 50-tym r. życia Darwin zakończył swe dzieło „O powstawaniu gatunków". 50 lat liczył Röntgen odkrywając promienie X. 56 lat miał Cervantes — kiedy napisał „Don Kichota". W 58 roku życia napisał Defoe „Robinzona Kruzoe" a Swift był o rok starszy, gdy ogłosił „Podróże Gulliwera".

I wśród siedemdziesięciolatków znajdujemy wielkich twórców i mężów. W 71 roku życia Verdi skomponował operę „Otello". Tintoretto tworzył swe najlepsze obrazy jeszcze w 72 roku życia.

Rekord należy prawdopodobnie do Tycjana, który miał 98 lat, kiedy malował słynny swój obraz „Bitwę pod Lepanto".

M. D.

Za zabicie dwóch wieśniaków -- 6 lat więzienia

Wilno, 27. 9. Sąd Okręgowy w Lidze skazał nauczyciela ze wsi Dubińce, w pow. wołożyńskim Konstantego Żyźniewskiego za zastrzelenie w maju rb. 2-ch wieśniaków Gogołuszko i Kasprowicza na 6 lat więzienia oraz orzekł utratę praw.

Czynu swego Żyźniewski dokonał, według aktu oskarżenia, z zemsty za bestialskie pobicie go na wieczorynce, zaś według tezy obrony w stanie psychicznie anormalnym, wywołanym refleksjami o napaści.

Bronili Żyźniewskiego adw. Kulikowski i Szyszkowski z Wilna. Obrońcy zapowiedzieli wniesienie apelacji.

uśmiechnij się

— Ręce do góry, bo jak nie, to zaraz wyciągam naboje z szuflady!

• • •

DOBRA INFORMACJA

Starsza pani męczy przewodnika pytaniami.
— W jaki sposób dostały się tutaj te olbrzymie kamienie?
— Lawina je przyniosła.
— A gdzież jest ta lawina?
— Poszła, żeby przynieść nowe kamienie.

GALÓWKA

Odbywa się jakaś urzędowa uroczystość. — Przez kordon policji nie wolno przejść nikomu, oprócz dygnitarzy. Pomimo to jakiś pan chce koniecznie, aby go przepuszczono.
— Nie wolno! — odpowiada policjant.
— Co? — odzywa się pan. — Czy delegatowi ambasady amerykańskiej też nie wolno?
Na takie powiedzenie pana owego przepuszczono. Jeden z dygnitarzy, który obserwował tę scenę pyta go:
— To pan szanowny jest delegatem ambasady amerykańskiej?
— Nie! Kto mówi, że ja jestem delegatem? Ja się tylko tak zapytałem.

AUTOGRAFY

Niedawno czytaliśmy w prasie o przygodzie słynnego artysty filmowego Taylora, który, po wkroczeniu na „Berengarię" znalazł w swej kabinie kilka niewiast czekających na autografy. Jedna z nich leżała pod łóżkiem gwiazdora.

Moda zbierania autografów jest stara, bardzo stara, tylko, że dawniej polowano głównie na podpisy ludzi wybitnych. Tennyson opowiada w swych pamiętnikach, jak nie mógł się opędzić od natrętów, którzy uciekali się do podstępów wszelkiego rodzaju. Naprzykład jeden z nich przysłał do lorda błagalny list z zapytaniem: „Proszę tylko o krótką odpowiedź — która encyklopedia jest lepsza, Webera czy Ogilvie?"

Aby nie odpisywać własnoręcznie, Tennyson wyciął nożyczkami „Ogilvie" nakleił na kartce papieru i polecił odesłać adresatowi.

U DOKTORA

— Pańska córka musi mieć jakieś rozrywki.
— Jakiego rodzaju?
— Męskiego.

Rewelacyjna wystawa wykopalisk egipskich w Warszawie

W najbliższą środę zostanie otwarta w warszawskim Muzeum Narodowym (Al. 3 Maja 13) Wystawa wykopalisk, dokonanych przez pierwszą polską wyprawę archeologiczną w Edfu, w Górnym Egipcie. Rezultaty wykopalisk będą obecnie na krótki czas udostępnione do zwiedzania w takim stanie, w jakim wydobyte zostały po tysiącach lat z narosłego nad nimi rumowiska, ze względu na zainteresowanie wyprawą, okazane przez szerokie warstwy społeczeństwa. Ponieważ wykopaliska zostaną wystawione po prowizorycznym tylko zabezpieczeniu ich, a przed dokonaniem właściwych prac konserwatorskich, które potrwać muszą czas dłuższy, przeto, po zamknięciu wystawy, będą z konieczności niedostępne dla publiczności do chwili nie tylko całkowitego ukończenia prac konserwacyjnych lecz również i przygotowania odpowiedniego pomieszczenia dla stałego ich wystawienia. Ze względu więc na wyjątkową okazję poznania rezultatu wykopalisk, jak też na fakt że będzie to pierwsza tego rodzaju wystawa w Polsce, można przypuszczać, iż wywoła ona duże zainteresowanie zarówno wśród mieszkańców Warszawy, jak też w całym kraju.

Wykopaliska, które dostarczyły materiału na wystawę, dokonane zostały przez wyprawę polsko - francuską w styczniu i lutym br. Ze strony polskiej uczestniczyli w wyprawie: prof. U. J. P. dr Kazimierz Michałowski i prof. U. L. dr Jerzy Manteuffel, jako delegaci Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego. Przy robotach wykopaliskowych zatrudniono od 150 do 200 robotników. Wykopane zabytki liczące 22 skrzynie bardzo cennych okazów, zostały wydobyte w Edfu ze wzgórka ruin: Kom'u, na powstanie którego złożył się szereg nawarstwień kulturowych od epoki predynastycznej począwszy, aż do wieków średnich.

W ciągu prac wykopaliskowych odkryto

KILKANAŚCIE GROBOWCÓW RODZINNYCH T. ZW. „MASTAB"

w przeważnej części z okresu VI dynastii, t. zn. 2420 do 2270 przed Chrystusem. Mastaby posiadają bogatą zastawę grobową. Składały się na nią różne naczynia z gliny, alabastru, diorytu a niekiedy i miedzi, która podówczas była wysoko ceniona. Z miedzi też wykonane były znalezione przybory toaletowe jak paletki do rozcierania szminek, brzytewki i lustra. Spośród mastab dostojników, wymienić należy grób rodziny „Kanclerza boga" Sabni i jego małżonki Ankh-jout i grób naczelnika Nefer oraz jego małżonki Hekenou. Rzeźbione stelle obu tych mastab przedstawiające wielką wartość artystyczną, udało się wyprawie polskiej, mimo stawianych przeszkód, pozyskać dla Warszawy. Obok nich bogactwem zastawy grobowej wyróżniły się podziemne komory grobowe mastaby Kar, zwanego Pepi-Nefer, monarchy Edfu. Wszystkie mastaby pochodzą z okresu Starego Państwa.

Ruin z okresu Nowego Państwa (1555-712 przed Chrystusem) w roku nie rozkopywano. Znaleziono jednak w nich

PIĘKNĄ RZEŹBĘ PRZEDSTAWIAJĄCĄ SFINKSA

która też została umieszczona na wystawie. Okres Nowego Państwa jest reprezentowany na wystawie przedmiotami z wykopalisk osady rzemieślniczej w Deir-el-Medineh, w pobliżu Teb. Wykopalisk tych dokonała w roku 1935 ekspedycja francuska przy uczestnictwie uczonych polskich: T. Wałek-Czarneckiego i K. Michałowskiego. Suchy klimat pustyni tebańskiej przechował w dobrym stanie nie tylko polichromowane sarkofagi na mumie, lecz również mało trwałe przedmioty codziennego użytku, jak łóżko z plecionką trzcinową, kosze, a nawet placki — chleba, bryły soli i suszone owoce.

Późniejszy okres rzymski, występuje na wystawie znowu w zabytkach z Edfu jak: lampki gliniane, czarki, amfory, fragmenty fresków i stiuków odkrytych w domach mieszkalnych, a wreszcie duża ilość ostraków greckich, głównie z pokwitowaniem specjalnego podatku „iusaion telesma"

PŁACONEGO PRZEZ LUDNOŚĆ ŻYDOWSKĄ, MIESZKAJĄCĄ WÓWCZAS W EDFU.

Następna czasowa grupa wykopalisk pochodzi już z końca VI i początku VII w. po Chrystusie t. j. z epoki bizantyjskiej. Na grupę tę składają się naczynia na wino i duże beczki gliniane, ozdobione charakterystycznym ornamentem koptyjskim, oraz papyrusy greckie z pierwszych lat VII w. po Chrystusie. Ostatnie ogniwo chronologiczne w zespole zabytków odkopanych przez naszą wyprawę stanowią przedmioty z okresu kultury arabskiej, w postaci ceramiki, szkła, sznurów, a przede wszystkim drewnianej szkatułki ma klejnoty, inkrustowanej pozłacaną miedzią.

Obok zabytków pochodzących z wykopalisk polskiej ekspedycji znajdują się również na wystawie egiptologiczne zbiory Muzeum Narodowego, które były dotąd złożone w magazynie. (PAT.)

Polska wyprawa naukowa w Grenlandii

Przez dwa miesiące bez kontaktu ze światem

GDYNIA, WE WRZEŚNIU.

Powrócili statkiem „Piłsudski" do Gdyni członkowie pierwszej polskiej wyprawy naukowej na Grenlandię, zorganizowanej przez Lwowskie Towarzystwo Geograficzne pod kierunkiem prof. A. Kosiby.

Członkowie wyprawy opuścili Polskę 25 maja br. z Kopenhagi udali się statkiem „Disko" na Grenlandię, gdzie zawinęli do małej osady Agedesminde. W dniu 11 czerwca br. z Agedesminde udali się 130 km. w głąb Grenlandii, zakładając tuż przy krawędzi lądolodu główną bazę, z której czynili wypady w głąb lądolodu grenlandzkiego. Przez cały czas pobytu wyprawy trwał dzień polarny. Do ciężkich warunków klimatycznych uczeni polscy przystosowali się z łatwością. Świetnie się czuli i zupełnie nie chorowali. Żywność na cały czas pobytu zabrali z kraju i chwalili sobie jakość i doskonałość produktów. Kontakt utrzymywali wyłącznie z zamieszkującymi Grenlandię Eskimosami, którzy bardzo życzliwie i serdecznie odnosili się do polskich uczonych i kilka razy gościnnie ich podejmowali. Przez cały czas pobytu na Grenlandii nie mieli członkowie wyprawy kontaktu ze światem, nie mając aparatu radiowego. Pierwszy raz pocztę otrzymali dopiero 25 sierpnia, czyli na parę dni przed wyjazdem.

Plony naukowe wyprawy są obfite. Przywieziono wiele ciekawego materiału, który będzie opracowany w kraju, a po pewnym czasie wydane zostaną zbiorowe sprawozdania poszczególnych członków wyprawy, którzy przeprowadzili odrębne badania naukowe.

Jak wiadomo, prace ekspedycji były podzielone pomiędzy prof. Kosibę, który prowadził badania glacjologiczne, dr. Gawła, który zajmował się badaniami geologicznymi, mgr. Johna — badania geomorfologiczne, St. Siedleckiego — meteorologiczne, mjr. Zawadzkiego — fotogrametryczne, dr. Wilczka — badania botaniczne i inż. Bernadzikiewicza — badania klimatologiczne.

Z wyprawy przywieziono bogate zbiory botaniczne i geologiczne oraz szereg okazów etnograficznych eskimoskich, które zostaną oddane do Muzeum. Na Grenlandii nakręcony został również ciekawy film długości ok. 1000 mtr. z życia wyprawy i Eskimosów.

Uczeni polscy opuścili Grenlandię z końcem sierpnia na statku „Disko" Do Kopenhagi przybyli 17 bm., gdzie zatrzymali się do 23 bm. tj. do odjazdu statku „Piłsudski". Przez cały czas pobytu w Kopenhadze utrzymywali Polacy kontakt z przedstawicielami duńskich kół naukowych, interesującymi się żywo przebiegiem i wynikami pierwszej polskiej wyprawy naukowej na Grenlandię.

Radykalny środek na morską chorobę

(PIL) Każdy kto jechał okrętem pamięta jak „przyjemną" jest choroba morska, która potrafi męczyć jadącego przez kilka godzin, zupełnie osłabić i wycieńczyć. Lekarze od dawna szukali środków na tę nieodłączną towarzyszkę podróży morskich. Wszystko bezskutecznie. Sprzedaje się coprawda rozmaite reklamowane środki i specyfiki, które po użyciu okazują się mało skutecznymi, — Ostatnio niejaki C. Lillington z Chicago twierdzi że jedynym, radykalnym środkiem przeciw chorobie morskiej jest... taniec. Podobno ruchy przy tańczeniu doskonale neutralizują „kiwanie" statku i wprawiają w kontrakcję przeponę brzuszną, której ruch jest główną przyczyną choroby morskiej. Lillington ma nawet środek dla nietańczących, każe im wolno wdychać powietrze przez usta i energicznie wydychać nosem. Kto nie wierzy, niech się przekona...

WIADOMOŚCI SPORTOWE

Schif mistrzem tenisowym Rzeszowa

W Rzeszowie odbył się doroczny turniej tenisowy o mistrzostwo m. Rzeszowa i puchar przechod ni Regeca. W turnieju wzięła udział wielka liczba wybitnych zawodników i zawodniczek, jak Kolczowie ze Lwowa, Schif z Tarnowa, Baran i Ogrodziński z Krakowa oraz szereg zawodników miejscowych.

Mistrzostwo m. Rzeszowa oraz puchar zdobył Schif z Tarnowa.

Maratoński bieg w Paryżu

W niedzielę odbył się w Paryżu bieg maratoński (42 klm 250 m). Niespodziewane zwycięstwo odniósł Francuz Lariche w czasie 2 godz. 41 min. 52,4 sk. przed swym rodakiem Khaledem.

* *

W niedzielę rozegrane zostało na stadionie Roland Garros tenisowe mistrzostwo Paryża. W kon kurencji panów zwyciężył Jugosłowianin Puncec pewnie nad Chińczykiem Kho-Sin-Kie 6:2, 6:2, 2:6, 6:4. W grze pojedynczej pań Francuska Simone Mathieu zwyciężyła swą rodaczkę de La Valde ne 4:6, 8:6, 6:3.

Kącik radiowy

Astronomia odbioru radiowego

Z okna, znajdującego się na szóstym piętrze wspaniałego gmachu londyńskiego radia, celuje w niebo duża luneta. Wbrew przewidywaniom, lune ta ta pracuje tylko we dnie i baczny obserwator może zauważyć, że śledzi ona tarczę słoneczną — wiodąc za nią po nieboskłonie czarnym wylotem. Czegóż mogą szukać radiotechnicy na słońcu? Po prostu szukają plam na słońcu — wyszukują je troskliwie, ustalają ich miejsce na płomiennej tar czy, fotografują, po czym porównują zdjęcie z takim samym, dokonanym dnia poprzedniego. Uwieszeni u lunety śledzą drogę, jaką przebiegają plamy po słonecznym kręgu, badając czy plamy rosną czy kurczą się.

Dawno już stwierdzono, że plamy słoneczne ma ją duży wpływ na rozchodzenie się fal radiowych, a zwłaszcza fal krótkich. Wiemy przecież, że fale radiowe odbijają się o jedną z najwyższych warstw atmosfery i dzięki temu rozchodzą się prawie po całej kuli ziemskiej. Warstwę tę two rzą zjonizowane gazy, których stopień jonizacji zależy znowu, jak to potwierdziły badania od ilości i wielkości plam na słońcu, które są objawa mi gwałtownych przemian w płonącej kuli słonecz nej. W dalszym ciągu stopień zjonizowania wpłynie na odbicie, a więc zarazem na zasięg krótkich fal radiowych.

Mało plam na słońcu np. powoduje bardzo zły odbiór za oceanem najkrótszej części fal spośród krótkich, podczas gdy większa ilość plam pociąga za sobą polepszenie się odbioru w miejscowościach położonych bardzo daleko od stacji nadawczej. Przy większej lości plam na słońcu, lepiej nadawać na fali dłuższej przy małej ilości lub przy małych rozmiarach plam skuteczniejsze są fale krótsze.

Wnioski, wyciągnięte z dokonanych obserwacji plam na tarczy słonecznej, spowodują zmiany w praktyce dopiero w dalekiej przyszłości. W trosce o dobry odbiór dla swych słuchaczów, rozsianych po całym świecie, śledzą londyńscy radiotechnicy astronomowie pilnie tarczę słoneczną, o ile im pozwala na to tradycyjna mgła londyńska.

Sukcesy lekkoatletek żydowskich na zawodach w Białymstoku

W 10-tą rocznicę powstania Białostoskiego Okr. Związku Lekkoatletycznego odbyły się w niedzielę zawody o mistrzostwo Polski.

Wyniki są następujące:

Chód na 50 km 1) Marynowski (Warszawianka) 5:07,10,4 godz. 2) Czech (Strzelec — Katowice) 5:16,44,6 godz.

Bieg 3 km z przeszkodami — 1) Soldan (Cracovia) 9:56,2 min., Sztafeta 4×200 m — 1) AZS Warszawa 1:34,2 min. Sztafeta szwedzka — 1) AZS — Warszawa 2:05 min. Sztafeta Warszawianki została zdyskwalifikowana.

100 m — 1) Zaslona (Polonia) 11 sek. 400 m — 1) Zabierzowski (Polonia) 53,2 sek. 5000 m — 1) Karwowski (WKŚ — Grodno) 16:24,6 min. 2) Półtorak 16:28 min. Wzwyż 1) Gierutto (Warszawianka) 1,78 cm, a poza konkursem 1,84 cm. W dal — 1) Sulikowski (AZS Warszawa) 6,29 m. Dysk — 1) Fiedoruk (Waszawianka) 44,55 m Oszczep 1) Szelest (Jagiellonia) 52,41 m. Kula 1) Gierutto (Warszawianka) 14,83 m.

Konkurencje pań: 60 m 1) Katzówna (Makabi—Białystok) 8,2 sek. 3) Subotnikówna (Makabi) 800 8,5. 800 m 1) Szejchetówna (Makkabi Grodno) 2:46 2) Marynowska (Makkabi) 2:48. Wzwyż 1) Wajsówna 1,40, m 3) Subotnikówna (Makkabi) 1,30 Wdal 1) Czarnocka (AZS Wilno) 5,80 m 3) Subotnikówna 4,65. Dysk 1) Wajsówna 39,46 m. Oszczep 1) Czarnocka 37,78 cm 3) Grochowska (Makkabi) 23,45, Kula 1) Wajsówna 11.72 m.

22 kandydatów walczy w Krakowie o awans do reprezentacji

W dniu 10 października polska reprezentacja piłkarska walczy na dwóch frontach. W Warszawie odbędzie się eliminacyjny mecz do mistrzostw świata Polska—Jugosławia, w Katowicach walczy Polska z Łotwą.

Przed zawodami tymi odbędzie się w dniu 29 b. m., o godz. 3,30 po południu mecz treningowy w Krakowie na boisku Cracovii, który będzie podstawą dla kapitana związkowego PZPN do wyznaczenia składów obu drużyn reprezentacyjnych.

Kapitan związkowy PZPN-u wyznaczył 29 graczy, którzy mają wziąć udział w powyższych zawodach treningowych.

Bramkarze: Krzyk (Brygada) Madejski (Wisła), Pawłowski (Cracovia).

Obrońcy: Szczepaniak (Polonia) Giemza (Ruch) Twórz (Warta) Gałecki (ŁKS) Pająk (Cracovia).

Pomocnicy: Dytko (Dąb), Piec (Naprzód) Góra (Cracovia) Żiżka (Cracovia) Kotlarczyk (Wisła), Wasiewicz (Pogoń) Nytz (Polonia), Nowakowski (Ruch).

Napastnicy: Wodarz (Ruch), Korbas (Cracovia), Matjas (Pogoń), Habowski (Wisła), Wostal (AKS) Piontek (AKS), Piec I (Naprzód) Riesner (Garbarnia) God (Śląsk) Szewczyk (Wisła).

Drużynowe mistrzostwo Warszawy w boksie

W Warszawie rozegrane zostały dwa mecze bokserskie o drużynowe mistrzostwo stolicy w kl. A. W pierwszym meczu Polonia pokonała Makkabi 10:6. Poszczególne walki (na pierwszym miejscu bokserzy Polonii, w kolejności wag od muszej do ciężkiej): Wejman przegrał z Jakubowiczem, Damski 3 zremisował z Rundsteinem, Malecki pokonał Lewkowicza, Łukasiewicz uległ po zaciętej walce Rozenblumowi, Ciszewski wygrał z powodu dyskwalifikacji Niedobiera za nieczystą walkę, Fabisiak pokonał na punkty Ślaza, Wiziński wygrał z powodu dyskwalifikacji Neudinka za niedozwolony cios, Neuding znokautował Wizińskiego w trzeciej rundzie, ale po zbadaniu przez lekarza przyznano zwycięstwo Wizińskiemu, Sowiński zremisował ze Steineizenem.

Sędziował w ringu p. Ogrodowczyk, na punkty p. Loeyenstein.

W drugim meczu Legia wygrała z CWS w stosunku 11:5.

TABELA DRUŻYNOWYCH MISTRZOSTW BOKSERSKICH WARSZAWY

Po niedzielnych spotkaniach tabela drużynowych mistrzostw bokserskich Warszawy przedstawia się następująco (uwzględniając walkower dla CWS w meczu z Polonią):

	mecze	pkt.	stos. zw.
Legia	2	4	20:12
CWS	3	4	30:18
Polonia	3	3	18:30
Okęcie	1	1	8:8
Makkabi	2	0	13:19
Fort Bema	1	0	7:9

Katastrofa na wyścigach o nagrodę im. Masaryka

W wyścigach o nagrodę Masaryka w Brnie jeden z zawodników Herman (Niemcy), jadący na Mercedes-Benz, wpadł wskutek zarzucenia samochodu w tłum.

12 osób zostało ciężko rannych, z których dwie dogorywają w szpitalu.

PO ODCZYCIE

— Okazuje się, że wyraz, zaczynający się od „para" najczęściej od czegoś chroni. Tak więc parasol chroni od deszczu, parawan od ciekawości ludzkiej.

— No, a paraliż?

Paraliż chroni człowieka od długiego życia.

W NOWYM JORKU

Park miejski na przedmieściu Nowego Jorku. On i ona. On jest Europejczykiem, ona rodowitą Amerykanką. Siedzą na ławce.

On: — Prawdę mówiąc, mogłabyś przestać żuć gumę, kiedy cię całuję.

Ona: — Ach widzę żeś się nie wyzbył europejskich przesądów.

Wydawca: Za spółkę Wyd. „Nowy Dziennik": Zygmunt Hochwald. — Redaktor odpowiedzialny: Dr. Mojżesz Kanfer.
Nowa Drukarnia Dziennikowa, Kraków, Orzeszkowej 7. — pod zarządem Maksymiliana Feldmana.